

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรกับการยอมรับ
การปลูกข้าวบาสม้าของเกษตรกร ตำบลลั่นทราย อำเภอบางบาล
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นายเกษพันธุ์ ประวิชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ปริญญาโท สาขาการศึกษา
ภาควิชาการประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

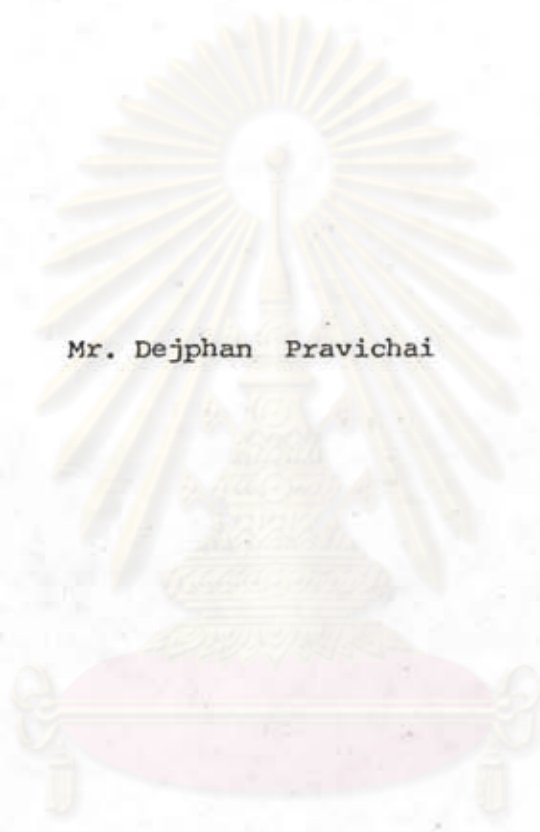
พ.ศ. 2531

ISBN 974-569-023-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014193

THE RELATIONSHIPS BETWEEN THE ATTRIBUTES OF THE
AGRICULTURAL EXTENSION OFFICERS AND THE
FARMERS' ADOPTION OF BASMATI RICE
IN TAMBON SAN SAI, AMPHOE PHRAO,
CHIANG MAI PROVINCE

Mr. Dejphan Pravichai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts
Department of Public Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974-569-023-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
กับการยอมรับการปลูกข้าวมาสมาคีของเกษตรกร ตำบลสันทราย
อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

โดย

นายเกษพันธุ์ ประวิชัย

ภาควิชา

การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ทัศนีย์ เขยจรรยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษา ทามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ปิลันธน์โอวาท)

.....
(อาจารย์ทัศนีย์ เขยจรรยา)

.....
(ดร.วิเชียร เกตุสิงห์)

เลขที่ : ประวิชัย : ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
กับการยอมรับการปลูกข้าวบาสมัติของเกษตรกรตำบลสันทราย อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่
(THE RELATIONSHIPS BETWEEN THE ATTRIBUTES OF THE AGRICULTURAL
EXTENSION OFFICERS AND THE FARMERS' ADOPTION OF BASMATI RICE IN
TAMBON SAN SAI, AMPHOE PHROA, CHIANG MAI PROVINCE) อ.ที่ปรึกษา: อ.พชณิ
เชยจรรยา, 71 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม
การเกษตร และการเปิดรับสื่อบุคคลกับการยอมรับการปลูกข้าวบาสมัติของเกษตรกร ตำบลสันทราย
อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยการสุ่มตัวอย่างมาศึกษาจำนวน 184 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ
เก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม ส่วนการวิเคราะห์ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ
เพียร์สันซึ่งประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSSx

ผลการวิจัยพบว่า 1. ความน่าไว้วางใจในตัวเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่มีความสัมพันธ์
กับการยอมรับการปลูกข้าวบาสมัติของเกษตรกร 2. ความสามารถในตัวเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร
ไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปลูกข้าวบาสมัติของเกษตรกร 3. ความกระตือรือร้นในตัวเจ้าหน้าที่
ส่งเสริมการเกษตรไม่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการปลูกข้าวบาสมัติของเกษตรกร 4. ทักษะในการ
สื่อสารของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรมีความสัมพันธ์ในทางลบกับการยอมรับการปลูกข้าวบาสมัติของ
เกษตรกร 5. ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารจากบุคคลอื่นของเกษตรกรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับ
การยอมรับการปลูกข้าวบาสมัติของเกษตรกร

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์พัฒนาการ.....
ปีการศึกษา 2530.....

ลายมือชื่อนิติ *O. S. S.*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *[Signature]*

DELPHAN PRAVICHAI : THE RELATIONSHIPS BETWEEN THE ATTRIBUTES OF THE
ARGRICULTURAL EXTENSION OFFICERS AND THE FARMERS' ADOPTION OF
BASMATI RICE IN TAMBON SAN SAI, AMPHOE PHRAO, CHIANG MAI PROVINCE.
THESIS ADVISOR : ARCHARN PATCHANEE CHEYJUNYA. 71 PP.

This study was to examine the correlation of the attributes of the agricultural extension officers, personal media exposure and the farmers' adoption of Basmati rice in Tambon San Sai, Amphoe Phrao, Chiang Mai Province. The subjects of this study were 184 persons. Questionnaire, administered to all subjects, were used to collect the data for this study. Percentage, Mean and Pearson's product moment correlation coefficient were utilized to analyze the data. For statistical procedures, SPSSx Program was used.

It was found that 1. There was no correlation between the trust worthiness of the agricultural extension officers and the farmers' adoption of Basmati rice 2. There was no correlation between the qualification of the agricultural extension officers and the farmers' adoption of Basmati rice 3. There was no correlation between the dynamism of the agricultural extension officers and the farmers' adoption of Basmati rice. 4. There was a negative correlation between the communication skill of the agricultural extension officers and the farmers' adoption of Basmati rice 5. There was a positive correlation between the frequency of the personal media exposure and the farmers' adoption of Basmati rice.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์.....
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....
ปีการศึกษา 2530.....

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ก็ด้วยความกรุณาของบุคคลหลายท่านที่ผู้วิจัย
ขอขอบพระคุณ ณ. ที่นี้ ได้แก่ อาจารย์พัชนี เขยจรรยา อาจารย์ที่ปรึกษา รอง-
ศาสตราจารย์ ดร. อรวรรณ บิลันชนโหวาท ประธานกรรมการ และดร. วิเชียร
เกตุสิงห์ กรรมการ ที่ช่วยชี้แนะและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจาก คุณสมาน ทักเที่ยง
หัวหน้าฝ่ายวางแผนและส่งเสริมการบลิท. บริษัทสยามมาที เจ้าหน้าที่เกษตรตำบล
สันทราย ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ คุณมนตรี วงศ์เกษม สมาชิก
สภาจังหวัดเชียงใหม่ ที่อำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมทั้งอาจารย์พัชรินทร์
จินตนานูวัฒน์กุล อาจารย์ประจำภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่กรุณาเป็นธุระช่วยจัดการในเรื่องเก็บข้อมูล

และท้ายสุดขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ที่ให้ทุนศึกษาคือในระดับ
ปริญญาโทแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

เกษพันธุ์ ประวิชัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรม ประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญ ตาราง	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
2 ทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
3 ระเบียบวิธีวิจัย	24
4 ผลการวิจัย	33
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	53
เอกสารอ้างอิง	
ภาคผนวก	61
ประวัติผู้เขียน	65
ประวัติผู้เขียน	71

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำแนกตามเพศ	34
2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำแนกตามอายุ.....	34
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษา	35
4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำแนกตามอาชีพ	36
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	36
6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำแนกตามจำนวนที่นำไปประกอบอาชีพ	37
7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำแนกตามจำนวนนำไปปลูกข้าวบาสมาศี	37
8	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำแนกตามลักษณะการครอบครองที่นา	38
9	จำนวนและร้อยละของบุคคลที่ให้ข้อมูลเรื่องข้าวบาสมาศีแก่เกษตรกรเป็นคนแรก	39
10	จำนวนและร้อยละของแหล่งข้อมูลที่เกษตรกรได้รับรายละเอียดเรื่องข้าวบาสมาศี	40
11	จำนวนและร้อยละของจำแนกตามสื่อบุคคลอื่น ๆ ที่เกษตรกรปรึกษาเรื่องข้าวบาสมาศี	40
12	จำนวนและร้อยละของเกษตรกรจำแนกตามความบ่อยครั้งในการพูดคุยกับบุคคลอื่นนอกเหนือจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ...	41
13	จำนวนและร้อยละของบุคคลที่มีส่วนในการตัดสินใจปลูกข้าวบาสมาศีของเกษตรกร	42
14	แสดงคะแนนเฉลี่ยของความน่าไว้วางใจ ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็นรายข้อ ทศนัทชนะของเกษตรกร	43

ตารางที่		หน้า
15	แสดงคะแนนเฉลี่ยของความสามารถของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการ เกษตรเป็นรายข้อ ตามทัศนะของเกษตรกร	44
16	แสดงคะแนนเฉลี่ยของความรู้หรือร่นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตรเป็นรายข้อ ตามทัศนะของเกษตรกร	45
17	แสดงคะแนนเฉลี่ยของทักษะทางการสื่อสารของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตรเป็นรายข้อ ตามทัศนะของเกษตรกร	46
18	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำแนกตามระดับ การยอมรับการปลูกข้าวาสมาถึ	47
19	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำแนกตามเหตุผล ที่ยังลังเลก่อนตัดสินใจปลูก	47
20	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาจำแนกตามเหตุผล ที่ปลูกข้าวาสมาถึ	48
21	แสดงจำนวนและร้อยละของระดับการยอมรับการปลูกข้าวาสมาถึ จำแนกตามทัศนะที่มีต่อคุณลักษณะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร .	49
22	แสดงความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างความน่าไว้วางใจกับการยอมรับ การปลูกข้าวาสมาถึของเกษตรกร	50
23	แสดงความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในตัว เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรกับการยอมรับการปลูกข้าวาสมาถึ....	50
24	แสดงความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างความรู้หรือร่นในตัว เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรกับการยอมรับการปลูกข้าวาสมาถึ..	51
25	แสดงความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะในการสื่อสารของเจ้า หน้าที่ส่งเสริมการเกษตรกับการยอมรับการปลูกข้าวาสมาถึ	51
26	แสดงความสัมพันธ์สหสัมพันธ์ระหว่างความบ่อยครั้งในการเปิด รับข่าวสารจากบุคคลอื่นกับการยอมรับการปลูกข้าวาสมาถึ	52